

**TRAKYA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
SARI SALTUK GAZİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ**

**SARI SALTUK'TAN
OSMANLI'YA
DERVİŞLERLE YAZILAN
TARİH**

**Editör
Doç. Dr. Ayşegül KILIÇ**

Edirne 2023

Trakya Üniversitesi Yayın No: 311

**Trakya Üniversitesi Sarı Saltuk Gazi Uygulama ve Araştırma Merkezi
Yayın No: 2**

Eser Adı: Sarı Saltuk'tan Osmanlı'ya Dervişlerle Yazılan Tarih

Editör: Doç. Dr. Ayşegül KILIÇ

Dizgi: Arş. Gör. Taner ŞEN

Kapak Tasarımı: Arş. Gör. Taner ŞEN

Kapak Fotoğrafı: Dr. Mehmet TÛTÛNCÛ özel arşivinden. Arnavutluk
Kruja'daki Sarı Saltuk Baba BÛstü

Baskı: Trakya Üniversitesi Matbaası

Edirne Teknik Bilimler MYO, Ayşekadın Yerleşkesi/EDİRNE

E-posta: matbaa@trakya.edu.tr

1.Baskı: Aralık 2023

Basım Yeri: Edirne

ISBN: 978-975-374-361-7

Copyright

Bütün yayın hakları Trakya Üniversitesi Yayınevi'ne aittir. Kaynak göstererek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik mekanik yolla çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Kitapta yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

Yazışma Adresi: Trakya Üniversitesi Yayınevi, Balkan Yerleşkesi, 22030

Edirne/Türkiye

Tel: +90 284 235 34 58 / 129

E-posta: sarisaltukgazi@trakya.edu.tr

Hakem Listesi

Prof. Dr. Ahmet TAŞĞIN
Prof. Dr. Ali ÖZTÜRK
Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ
Prof. Dr. Hatice ORUÇ
Prof. Dr. Sadullah GÜLTEN
Prof. Dr. Yılmaz KURT
Doç. Dr. Ali KOZAN
Doç. Dr. Alize RENÇBERLER
Doç. Dr. Betül GELENGÜL EKİMCİ
Doç. Dr. Gülberk BİLECİK
Doç. Dr. Habibe KAZANCIOĞLU
Doç. Dr. Mahmud Esad ERKAYA
Doç. Dr. N. Çiçek Akçıl HARMANKAYA
Doç. Dr. Süreyya EROĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Demet KARA
Dr. Öğr. Üyesi Yavuz GÜNER
Dr. Öğr. Üyesi Serdar GÜRÇAY
Öğr. Gör. Dr. Mehmet ABİ

ÖN SÖZ

Trakya Üniversitesi bünyesinde 2015 yılında kurulan Sarı Saltuk Gazi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Balkanların en efsanevi ve en kıymetli dervişlerinden Sarı Saltuk Gazi hakkında yapılacak akademik çalışmalara katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda 2022 yılında on yedi makaleden oluşan *Rumeli'nin Gözcüsü Sarı Saltuk Gazi: Tarih, Edebiyat ve Folklor Yazıları* adlı ilk kitabımızı hazırlamıştık. Anadolu ve Rumeli'nin Türkleşme ve İslamlaşma sürecinde büyük rol oynayan Sarı Saltuk Gazi hakkında bilinenler mitolojik kimliğinin tesiri altında kalmış ve tarihi rolünden ziyade menkıbevi etkileri konuşula gelmiştir. Bu vesileyle Sarı Saltuk Gazi hakkında akademik çalışmalar üretmeye çalışan merkezimiz adına bu sene de askeri başarılarıdaki tasavvufi desteği yani dervişlerin tarihi rolü üzerine *Sarı Saltuk'tan Osmanlı'ya Dervişlerle Yazılan Tarih* başlıklı kitabımız ile katkı sağlamayı amaçlıyoruz.

Sarı Saltuk adına hazırladığımız ikinci kitabımız sekiz makale ve dönemin en temel çalışmalarından biri kabul edilen Paul Wittek'in "Yazıcıoğlu Âli'ye Göre Dobruca'nın Hıristiyan Türkleri" adlı çeviriyi içermektedir. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçişinde ve özellikle de iskân ve teşkilatlanma sürecinde Horasan erenlerinin etkisi; tasavvufi çevrelerin Tevâif-i Mülûk dediğimiz beylikler döneminde etkisi, *Saltuknâme*'de Edirne ve Edirne özelinde kurulan zâviyelerin vakıflarla desteklenmesi; Müridlik-mürşidlik bağlamında Sarı Saltuk-Seyyid Mahmud Hayrani ilişkisi; Rumeli'nin fethinde ve Türkleşmesinde Abdalân-ı Rum ve Gaziyân-ı Rum'un tesirini Horasan erenlerinden Karaca Ahmed Sultan özelinde inceleyen makalemiz, Rumeli tekkelerinden İskeçe Hasib Baba Tekkesi'nin mimari ve sosyo-kültürel özellikleri,velâyetnâmelerde Seyyid Ali Sultan ile Gazi Umur Bey bağlantısı ve Osmanlı Macaristan'ına kadar ulaşan tasavvufi hayat ve dervişlerden ve'l-hâsıl askerî hayata tasavvufi bir dokunuş olarak derlediğimiz ikinci kitabımızın içeriğini oluşturan çalışma konularıdır.

Elbette bu kitabın hazırlanmasında pek çok kişinin katkısı bulunmaktadır. Öncelikle çalışmalarıyla katkı ve destek sağlayan tüm yazarlarımıza, tüm makaleleri titizlikle inceleyen hakemlerimize, her aşamasında destek olan Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Erhan Tabakoğlu'na, yayın aşamasında yardımlarını esirgemeyen başta Prof. Dr. Yüksel Topaloğlu olmak üzere tüm yönetim kurulu üyelerimize ve aynı zamanda müdür yardımcısı olan ve kitabın kapak tasarımından baskı aşamasına kadar tüm teknik işlerde desteğini gördüğüm Arş.Gör. Taner Şen'e içten teşekkürlerimi sunarım. Aynı zamanda bu kitabın ortaya çıkmasına büyük destek sağlayan Prof. Dr. Ahmet Taşgın'a ve katkılarından dolayı Doç. Dr. Abdullah Bakır'a da minnettarım...

*Balkanların gözcüsü, Rumeli'nin öncüsü;
Sarı Saltuk Gazi'nin bereketi üzerinize olsun!*

Doç. Dr. Ayşegül KILIÇ

Sarı Saltuk Gazi

Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü

Aralık 2023 / Edirne

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	ii
1. Ahmet TAŞĞIN/Hakkı TAŞĞIN, <i>İskân ve Teşkilatlanma Sürecinde Beylikten Devlete Kırk Eren Rumeli’de: Orhan Han-Süleyman Paşa ve Seyyit Ali Sultan-Seyyit Rüstem Gazi</i>	1
2. İlyas GÖKHAN, <i>Dulkadir Beyliği Zamanında Maraş ve Elbistan’da Süfi Çevreler</i>	23
3. Ayşegül KILIÇ, <i>Sarı Saltuk’un Edirne’si ve Gaziler Ocağı Edirne’nin Derviş Vakıfları</i>	43
4. Ali KOZAN, <i>Müridlik-Mürşidlik Bağlamında Sarı Saltuk-Seyyid Mahmud Hayrani</i>	73
5. Fahri MADEN, <i>Horasan Ereni Karaca Ahmet Sultan ve Yenişehir’deki Türbesi</i>	85
6. Neval KONUK HALAÇOĞLU, <i>İskeçe Hasib Baba Tekkesi’nin Mimarisi ve Sosyo-Kültürel Özellikleri</i>	137
7. Mehmet Emin YILMAZ, <i>Osmanlı Macaristan’ında Dervişlere Dair Bir Araştırma</i>	163
8. Murat KÜÇÜK, <i>Bir Dervişin Sıradışı Balkan Yolculuğu: Abdal Musa Velâyetnâmesi’ne Göre Seyit Ali Sultan ve Gazi Umur Bey</i> ...	193
9. Murat KEÇİŞ/Ali Kemal SÖNMEZ, (Çeviri), <i>Paul Wittek: “Yazıcıoğlu Âlî’ye Göre Dobruca’nın Hıristiyan Türkleri”</i>	209